

## Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.  
Félévre . . . 5 „ — „  
Negyedévre . . . 2 „ 50 „  
Egy hóra . . . — „ 85 „  
Egyes szám ára 4 kr.

## Kiadóhivatal:

**PÉCSETT, Mária-u. 1. sz.**  
a kir. ítélőtábla épületével szemben,  
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-szólások intézendők.

# PÉCSI FIGYELŐ

## POLITIKAI NAPILAP.

## Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.  
I. EMELET

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

## Hirdetésok

a kiadóhivatal veszi föl

### A pártgyűlés s a sajtó.

Pécs, 1896. augusztus hó 19.

A dunapataji választókerület függetlenségi polgárainak vasárnapi értekezletén elhangzott nyilatkozatok érdekes elmélkedésekre adtak alkalmat a sajtó különféle organumainak, mindegyik természetesen a saját szemüvegén át nézve a dolgok folyását s erősen kínálván ezeket a különböző szemüvegeket az egész világnak, hogy az is azokon át nézzen s az így nyert impressziókat szentírásnak tartsa.

A kormánypárti sajtóról nem is szólnunk, mert azt előre láthatta mindenki, hogy az nem fogja összetett kézzel egyszerűen tudomásul venni legnagyobb sikerének veszélyeztetését: a függetlenségi és 48-as párt szétrobbantásának s az ebből keletkezett belvillongásnak megszüntetését.

Minket, a párt magasztos eszméiért aggódó függetlenségi választó polgárokat, jobban érdekel pártunk fővárosi lapjainak magatartása, mert ebből következtethetünk, hogy mit várhatunk a dunapataji kerületben megkezdett egyesülési akciótól.

Az a határozat, a melyet a dunapataji választók vasárnap Kalocsán hoztak, nincsen precedensek nélkül. A fővárosi függetlenségi polgárok köre már régebben kimondotta, hogy csak egységes függetlenségi és 48-as pártot ismer s fel is hívta az ország függetlenségi érzelmű választóit, hogy a párt országgyűlési képviselői között beállott szakadást ne mozdít-

sák elő az által, hogy a maguk körében is a különböző árnyalatok szerint szervekednek, hanem jelentsék ki, hogy csak oly képviselőre adják szavazatukat, aki programjában világosan kötelezi magát, hogy a függetlenségi és 48-as pártnak a közjogi program alapján való egyesítésére fog törekedni.

A pécsi és baranyamegyei függetlenségi és 48-as párt értekezlete is hasonlóképp nyilatkozott, kimondván, hogy a függetlenségi és 48-as pártot a városban s a megyében a közjogi program alapján egységesen óhajtja szervezni, s abban is követni akarja Kossuth Lajos bölcs tanácsát, hogy nem azt keresi, ami a függetlenségi eszme híveit egymástól elválasztja, hanem csak azt tartja szeméi előtt, ami azokat egy lobogó alá egyesíti.

Nos, a dunapataji kerület választói is ugyanezt az elvet mondták ki; ami azonban ennek a határozatnak kiváló súlyt kölcsönöz, az az a körülmény, hogy ezt a szétvált országgyűlési pártkörök tagjainak kézadása pecsételte meg.

A gyászosemlékű szakadás óta ugyanis ez volt az első eset, hogy a két párt-árnyalat tagjai együttesen jelentek meg a választók előtt és feltétlen fogadást tettek, hogy egyesült erővel fognak küzdeni a kormány ellen.

Nagyfontosságúnak tartjuk ugyan Ugron Gábor nyílt kijelentését, hogy sem ő, sem elvarátai nem vállalnak semmi közösséget a néppárttal, hogy vallási jelsza-

vának a politikába való bevitelét kárhatosnak tartja s ellenzi az egyházpolitikai törvények revízióját: mindez azonban minket legkevésbé sem lep meg, mert jól tudtuk, hogy a néppárttal való szövetkezés vádját a kormánypárti sajtó csak azért szórta olyan nagy buzgósággal Ugron ellen, hogy a kormánynak ezt a félelmes ellenségét a saját pártjában lehetetlenné tegye.

Örvendünk azonban, hogy a kalocsai nyilatkozat minden gondolkozó fő és becsületes politikus előtt élet vette azoknak a rágalmaknak, a melyeknek fő részük volt a függetlenségi pártszakadás állandósításában s az egyesítési kísérletek meghiusításában.

Egy nagy lépést jelent ez a párt egyesítése felé, de nagyon tévednek azok, akik ezzel az egyesülés tényét már befejezettnek hiszik, mert komoly jelenségek az ellenkezőről győznek meg bennünket.

Ezek a komoly jelenségek a pártnak fővárosi nagy lapjaiban ütik fel a fejüket s az egyesülés reményét meglehetősen lelohasztják. A függetlenségi párt Kossuth-féle árnyalatának lapja, az Egyetértés tegnapi számában egyszerűen tudomásul veszi Ugron kalocsai nyilatkozatát, de ezt a tudomásul vételt azzal a félig burkolt, mégis elég érthető módon eladott gyanúsítással kíséri, hogy Ugron az együttes működést a dunapataji kerületben csak azért hangsúlyozta, hogy ott az ő frakciójához tartozó jelölt megválasztatását a

### A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

#### Az életből.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Esténként a Dunaparton szoktam sétálni. Jól esik ilyenkor a napközi prózai dolgok után egy ideig e szöke, hatalmas folyam habjainak zsongása mellett egy kissé elábrándozni; visszagondolni a multa, kedves szülőföldemre.

Oly szép is így esténként itt a Duna partján. A habok lágy, melancholikus zsongása, a habokon tovarebbenő hajók — mint egy-egy eltűnő, tova szálló remény. A part mentén a lámpák hosszú sora, mint ezernyi fénylő csillag. Itt-ott egy-egy szerelmes pár suttog egymásnak édes, boldogító szavakat. Mindenkinek van valami mondani valója. Mindenkinek van kivel beszélnie.

Csak én bolyongok magányosan ez áradatban. Csak a habokra figyelek, mintha azok mondanának valamit; mintha rejtelmes, titkos meséket sugnának fülembe. Én meg mintha érteném, úgy elhallgatom egyhangú, titokzatos zsongásukat . . .

\* \* \*

Most is, hogy újra itt vagyok, valami jóleső érzés tölt el; olyan melancholia-féle. Gondolataimmal foglalkozva járok fel-alá, nem ügyelve az emberekre, azok beszédére.

Merengésemből egy fájdalmas sóhaj vert föl. Egy öreg, őszfürtű ember állt előttem. A karfához támaszkodva bámulta a ringó habokat. Olyan szomorúan, leverten állt ott. Néha-néha, — mikor azt hitte, hogy nem látják — megtűrölte kérges tenyerével az idő által felszántott arcát; végigsimította ősz fűrtjeit, melyekkel a szellő játszadozott.

Kezdett érdekelni ez ember. Ugyan mi bánthatja e jó öreg? Mily teher nyomja szívé? Hisz oly jóságos vonásai vannak . . .

Kétszer is elmentem mellette: mindig meg akartam szólítani. De mindannyiszor valami láthatatlan kéz visszatartott. Félttem megzavarni e magányt, e fájdalmat.

Midőn újra mellé értem, valamit morgott. Csak annyit értettem belőle: — Nem, — küzdjük már végig e nyomoruságot, — úgy sem tarthat soká.

Odaléptem hozzá s megfogva durva kezét, megszólítottam:

— Édes öregem, mi bánthatja? Miért oly szomorú? Látja valamennyiünknek van bajunk, szenvedésünk: de túrjuk el azt Istenbe vetett bizalommal.

Eleinte bizalmatlanul nézett rám. Valami elutasító, goromba válasz lebegett ajkán. De mintha meggondolta volna magát. Rám emelte fénytelen, beesett szeméit s száraz, recsegő hangon kezdett beszélni:

— Azt kérde az ur, hogy mi bánthat? Minden bánthat, mindenki üldöz. Megvetnek, kiutasítanak mindenünnen, bárhova megyek. Pedig úgy szeretnék dolgozni, élni becsülettel, tisztességgel. Hiszen becsületes ember vagyok ám én, az is voltam. Csak az emberek gonoszak.

Láttam, hogy egy szerencsétlen sors-üldözöttel van dolgom. Kinek valami homályos, kínos titka van. Szerettem volna tudni, s azért tovább folytattam a beszédet.

— Ne legyen oly elkeseredett, édes barátom. Hisz nem oly sötét ám az élet, mint ön látja. Az emberek sem oly rosszak, mint ön gondolja. Csak bátorság, életkedv kell, s akkor minden jó lesz.

Gunyosan, szárazan nevetett.

— Nem hiába fiatal az ur, de nem is igen ösmeri az életet. Ha annyit élt volna, mint én; ha annyi minden érte volna, mint engem, tudom, hogy másképp beszélne.

— Hát mi érte magát? Mi bánthatja? Jöjjön velem, édes öregem, s beszélje el. Meglátja, könnyebb lesz, ha egy kissé elpa-

másik árnyalat híveinek segítségével biztosítható.

Nos hát ez a lap nem valami nagyon rajong az egyesülés eszméjéért.

Az Ugron-féle árnyalat lapja, a Magyarország, meg mai számában vezércikkben szinte örvendetes jelenségnek festi a pártszakadást. mert — ugymond — ez azt bizonyítja, hogy a párt alapelve, a függetlenségi törekvés, már annyira megerősödött, mikép azt már nem kell féltünk, hanem van már időnk és erőnk egyéb kérdések szerint is csoportosulnunk.

Nagyon sántikál azonban az az analogia, a melyet a Magyarország ennek a megkockázott állításának az igazolására felhoz. Mert a 67-es alap hívei bátran sorakozhatnak külön pártokba, különböző zászlók alá: az a közös közjogi alap ez által nincsen veszélyeztetve, az tényleg érvényesül; de a függetlenségi párt közjogi programjának megvalósulása még csak a jövő zenéje, addig tehát oly módon való megerősödéséről beszélni, ami az egyéb kérdések szerinti csoportosulást megengedi, egyáltalán nem lehet.

Nekünk első és főkötelességünk pártunk alapelvét: a perszonál unió alapján álló független szabad Magyarországot megteremtteni s míg ezt ki nem vittük, nincs jogunk egyéni hajlamaink szerint alárendeltebb kérdések körül külön pártokra szakadozni, mert akkor a főcél soha még csak meg sem közelíthetjük.

Hisz látjuk a pártszakadás szomorú következményeit napról-napra; a vasárnap tartott siklósi kormánypárti banketten is magát függetlenségének tartó szónok elítelte a kormánypárti képviselőt s a kormánypárt vezérembereit s hangoztatta, hogy a függetlenségi pártnak támogatnia kell a kormánypártot.

Ilyen fogalomzavar keletkezik akkor, ha a pártalakulás nem a még kiküzdésre váró alapelv szerint történik s ez a pártszakadás legnagyobb átká.

naszkozhatik. Én meg úgy sajnálom magát, úgy érdekel a sorsa.

Ez el karjába kapaszkodva, magammal vittem egy közeli kisebb kávéházba.

Leültünk egy sarokasztalhoz. Két üveg jóféle sziverósított rendeltem, azt gondolva, hogy az öreg majd beszédesebb, közlékenyebb lesz. Nem csalódtam. Egy ideig hallgatott. Ugy látzott, gondolatait rendezte. Egyszerre csak megfogta kezemet s így szólt:

— Hát hallgasson meg az ur, s aztán mondja meg, hogy hát olyan gonosz ember vagyok, kit mindentűn ki kell üzni?!

Feszült figyelemmel hallgattam az öreget, ki így kezdett beszélni:

— Régen volt az már, mikor még én is boldog, nyugodt életet éltem. Nem itt, ebben a nagy városban, hanem künn a falun, hol még nem oly gonoszak, lelketlenek az emberek. Kovács voltam. Jól ment a mesterségem; volt egy áldott jólelkű feleségem — az Isten nyugosza szegényt, — meg egy szép arcú leányom.

Itt megállt egy pillanatra. Jól esett neki visszagondolni a boldog multra. — Majd így folytatta:

— De boldog, nyugalmas életemet csak hamar megzavarta egy fájdalmas csapás. Szegény, jó feleségem meghalt és én magamra maradtam egyetlen gyermekemmel, Ilonka leányommal, ki ekkor már tizenhét éves volt.

Résen legyünk tehát, nehogy az egyesülésnek oly biztatón megindult munkáját a saját tollforgatóink rontsák meg: követeljék a választók erélyesen és kitartóan a pártgyegetülést; joguk és nagyon is nagy okuk van rá!

## H i r e k.

Pécs. 1896. augusztus hó 19.

### Ének a dicsőséges szent jobb késről.

Holnap ünnep lesz, oly nagy ünnep,  
Hogy minden magyar ünnepel:  
Ki megvédett mindig beennünket,  
Előtte holnap kalapot emel;  
S István királynak jobb kezét is,  
A dicsőséges szent kezét,  
Zsoltosmák ünneplik az évig, —  
És bámul a nép lóversenyeket!

Szent István, hogy mi volt mi nekünk,  
Azt elmondani vaj' minek?!  
Nélküle bizony meg nem érünk  
— Mi tengerártól vert sziget —  
E honban csak egy századot sem;  
Ha Istenünk a szent kezét  
Nem adja, hogy minket segítsen, —  
S ma bámul a nép lóversenyeket.

Hol ma vagyunk, annak alapját  
E szent kéz rakta le nekünk;  
Benne a magyar állam atyját  
És nemcsak szentet tisztelünk.  
S hogy jött a vész ránk, szent kezével  
Hárítá el a veszedelmeket, —  
S a néki szóló ünnepségen  
Ma bámul a nép lóversenyeket!

Fa volt e nemzet, de tövénél  
Támadt rá a féreg raja, —  
S hiába volt Hadúr kezénél  
Minden s hiába ő maga;  
Az Ármány lesszállott közébünk,  
S az Ég ha azt a szent kezét  
Nem küldi, pusztulás a végünk. —  
S ma bámul a nép lóversenyeket!

Pedig, hogy nyúlt a féreg rajta,  
Tatár, török és annyi más;  
Terítve volt a fának alja  
Férges gyümölcseivel. És ma lásd,

Nagyon nehezen tudtam belenyugodni feleségem halálába. A munka sem islett úgy, mint eddig. Kedvetlenül végastam mindent, s így nem csoda, ha mesterségem napról-napra rosszabbul ment s én kezdtem a tönkrejutás felé közeledni. Lányom se igen nézett a gazdaság után. Inkább otthon ült és cicomásta magát; vagy a falubeli legényekkel böstörködött.

Hiába beszéltem neki, hiába intettem szép szóval, majd gorombán, hogy ne legyen ilyen kikapós, bücsülje meg magát. Nem használt neki semmi.

Mindig azt hajtogatta, hogy ő itt nem érzi magát jól. Itt nem tudunk már megélni. Engem is biztatott, hogy menjünk a fővárosba, ott elkél a munkás kéz. Én is kapok majd valami gyárban foglalkozást, meg ő is csak kereshet valamit a két keze munkájával.

Eleinte tudni sem akartam róla. Ellenkeztem, s iparkodtam lebeszélni e szándékáról. De ő nem nyugodott. Azt mondta, hogy ha én nem megyek, hát elmegy ő maga, s majd csak megél s legalább nem kell neki itthon nyomorogni.

Addig beszélt, míg végre elcsavarta az én eszemet is. Ráadtam a fejem, hogy megpróbálom a szerencsét, fölmegek vele a fővárosba. Legalább az ő kedve is meglesz s talán nekem is juttat valamit a sors.

A mi kis egyetmásom volt, pénzzé tet

Jó magyarom, fátat bár rájja  
Az osztrák féreg egyre még:  
Uj eszerév szebb hajnalába  
Vezet a dicsőséges szent jobb kéz!

Azért hát holnap ünnepeld meg  
Szent Istvánnak nagy ünnepét;  
Menj imádkozni, ha vezetnek,  
S nézd meg az ő szent jobb kezét.  
Gondolj reá, ki századoknak  
Viharán están is vezet, —  
S ne menj utánuk az uraknak  
S ne bámuld ma a lóversenyeket!

Lantos.

Napirend 1896. augusztus 20-án és 21-én.

Naptár: csütörtök. aug. 20. — Róm. kath.: István király. — Prot.: István király. — Görög-kel. (aug. 8.) István király. — Zsidó: Elul 11. — Nap két 4 óra 47 perckor; nyugszik 6 óra 45 perckor. — Hold két délután 5 óra 40 perckor; nyugszik éjjel 1 óra 7 perckor. — Pén t e k, aug. 21. — Róm. kath.: Bernát — Prot.: Sámuel. — Görög-kel. (aug. 9.) Mátyás apostol. — Zsidó: Elul 12. — Nap két 4 óra 47 perckor; nyugszik 6 óra 48 perckor. — Hold két délután 6 óra 5 perckor; nyugszik éjjel 2 óra 28 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 14.5 Celsius fok meleg, légnyomás 752 Kihátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, derült idő, hőemelkedés várható.

— (Szent István napja.) Holnap lesz szent Istvánnak, a magyar nemzet első apostoli koronás királyának emlékűnepe. E nap az egész egyetemes keresztényvilág ünnepnapja; de kétszeres ünnepe ez a magyarnak, nemcsak törvény erejével lévén a munkaszünetes ünnepnapok sorába iktatva, hanem nemzeti ünnepeink elsőjét és legnagyobbikát is jelentvén. E napon az ország fővárosában, szent István jobb kezének körülhordozása mellett fényes ünnepi tiszteletet tartanak; de megünneplik szent István napját még a legkisebb falusi templomban is. Pécsen a székesegyházban 9 órakor ünnepies nagymissa utána szentbeszéd tartatik s többi templomainkban is ünnepélyes istentisztelet lesznek.

— (Katonai kinevezések.) Ferjentsik Ottokár a pécsi 44. számú gyalogezredhez hadnagygyá. Kessler Jenő és Manyaák András a 19-ik honvéd gyalogezredhez.

tem. s egy szép napon csak itt voltunk a fővárosban.

A kálvárosban egy kis csobát vettez ki, s oda huzódtunk a leányommal együtt. Másnap kereset után néztem, s az Uristen meg is segített, mert egy gyárban kaptam munkát szép kis keresettel. Örültünk a leányommal együtt.

Hej pedig ez volt a baj! A lányomat egész napra magára kellett hagynom. Csak déliben láttam, mikor kihozta a főztjét. Akkor is sietett mindig el, és estig se láttam.

Mikor esténként kérdeztem, hogy mit csinált egész nap, csak úgy foghegyről felelt.

Egyszer csak azt kezdtem észrevenni, hogy hol egy új szoknya, hol egy új felöltő került elő. És hozzá még milyen. Fodros, urias, dámás. Hozzá még egy aranygyűrű csillogott az ujján.

Kérdőre vontam hol szerezte ezeket. Csak annyit mondott: — Kaptam a munkámért ajándékba.

De biz' én nem hittem neki. Megfenyegettem, szidni kezdtem magaviseletéért. S mi lett az eredménye. A szemem közé vágta, hogy én bizony ne pöröljek vele, mert úgy elhagy, hogy soha még híré se fogom hallani. Tudja ő, hogy mit csinál.

Hej uram, de fájt ez a beszéd nekem. Sohse mertem volna gondolni, hogy ilyen lesz ez a leány. Szegény anyjára gondoltam,

Vörös István és Polónyi Gyula pedig a 8-ik honvédszázadhoz hadapródtiszt-helyettesekké kinevezettek.

— **(A király születés napján)** Sásdon is ünnepélyes istentiszteletet tartottak, melyen — mint levelezőnk írja — jelen volt a kir. járásbíró és egész tisztikara és kezelő személyzete, valamint a főszolgabírói tisztviselők is, élükön Kiss Aladár főszolgabíróval.

— **(A pécsi felső kereskedelmi iskolában,)** mely egyike hazánk legrégebb és legjobb keresk. szakintézetének, a beiratások f. hó 31-én veszik kezdetüket. A pótló és javító vizsgálatok szeptember hó első hetében tartatnak meg. A tandíj egész évre 120 frt, mely fél-, negyedévi, esetleg havi részletekben is fizethető. A szegényebb sorsú jó előmenetelű növendékeknek az igazgatóság készséggel nyújt fél, sőt teljes tandíjmentességet. Az intézet új, célszerűen berendezett helyisége: Kossuth utca 5. sz. a. van.

— **(Jótekonycélú műkedvelői szinelőadásra)** készülnek kereskedőifjúságunk kebelében. A szinelőadást a július 30-diki katasztrófa alkalmával szerencsétlenül jártak felségélyezésére rendezik a városi színházban folyó hó 30-án, melyet ez alkalomra a városi Tanács készséggel bocsájtott rendelkezésre. Az előadandó szindarab betanításával és rendezésével Bogó Alajos bátyánk foglalkozik, s tekintve, hogy mérsékelt helyérek lesznek, az előadásnak már előre is nagy sikert jósolhatunk.

— **(Halálozás.)** Mint levelezőnk írja, Grusling Ferenc, magyarszéki plébános, kiérdemesült esperes, kilencvenöt éves nővére tegnapielőtt meghalt. A magas kort elért matrona temetése tegnap volt Gundy Miklós sádi esperes és a kerületi papság részvétele mellett, óriási közönség jelenlétében.

— **(Tűzoltók mulatsága.)** A Zeolnay gyári tűzoltók folyó hó 22-én (szombaton) a Scholtz féle sörház helyiségeiben táncmulatságot rendeznek, melyen a a tüz-

oltók zenekara játszik s lesz nagy nemzetközi világpósta is. Belépti díj 30 kr. Kezdeté 3 órákor.

— **(A barcsi szolgabíró új épülete.)** Megírtuk annak idején, hogy a barcsi szolgabíró lakásának megválasztásában még nem történt végleges intézkedés. A tegnap tartott rendkívüli közgyűlés — mint tudósítónk jelenti. — most már e tárgyban is végérvényesen határozott. A képviselőtestület elfogadta ugyanis a kiküldött bizottság ama javaslatát, hogy a bíróság részére ne egy régi házat vásároljanak, melynek alkalmas átalakítása szintén 4—5000 frtba kerülne, hanem e helyett építenek az e célra előirányozott 18.000 frttal egy a mai kor igényeinek megfelelő új épületet. — Szavazásra kerülvén a dolog, az építkezés 19 szótöbbséggel 14 ellenében elfogadtatott. Az emelendő új épület építésének megkezdése, melyre a pályázatok már is kiirattak, még az őszszel megtörténik, hogy legalább a tél beállta előtt tető alá kerüljön. Az előjárás választását általános helyesléssel fogadják mindenütt, minthogy így legalább Barcs épületei ismét egy új szép épülettel szaporodnak.

— **(Hangverseny.)** A barcsi „Olvasókör“ termében a barcsi jótekonycélú négyzet javára f. hó 23-án hangversenyt tartanak, melyet táncmulatság követ. Kezdeté 7 és fél órákor. A hangverseny műsora: 1. Nyitány. — Dichter und Bauer — F. Suppe, előadja Kohut Irma és Pissár Lujza. 2. Az „Orr“ — monolog — Peterdítől, előadja Körmeny Alajos. 3. A „beteg leány“ — Bajzától, éneklí a vegyes kar. 4. „Az alföld rózsái“ magyar ábránd Poór Vilmától, zongorán játsza Kohut Irma. 5. „Szép Ilonka“ — Vörösmarty Mihálytól, szavalja Szenthe Margit. 6. „Des Wanderers Traum“ — Brinley Rihards tól, zongorán játsza Pissár Lujza. 7. „Fehér galamb“ és „Széles árkon“ — Szentirmay Elemértől, éneklí a vegyeskar. 8. „Ein fröhlicher Augenblick“ — Lichner Hen-

riktől, zongorán játsza Kohut Irma. Az „elvezett gyermek.“ — Dramolette 1 felvonásban. — Személyek: Ösv. Szerémyné grófné Szenthe Margit, Balog bíró Hackl András, Mari Pissár Lujza, Sára, vén cigányasszony Szenthe Vilma, Ösv. Gáborné Kohut Irma, Anna, a grófné volt cselédje Szenthe Mariska, Inas ifj. Pissár Antal, Rendőr Nagy Zeigmond.

— **(Harcászati lögyakorlat.)** A pécsi 19 ik honvédszázad két zászlóalja, 260 tartalékosal egyetemben, Theilmann ezredes vezénylete alatt ma Hosszuhetényre masirozott, hogy ott harcászati lögyakorlatot tartson. Honvédeink a kora reggeli órákban vonultak el s csak késő este térnek vissza ismét a városba.

— **(Pótvásár.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Somogy megye Kárád községében az elmaradt országos vásár helyett f. hó 31-én pótvásár tartassék.

— **(Új anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszter Tolnamegyében az alsónyéki anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Berényi Jenőt, helyettesekké a kisdoroghibi Eicher Györgyöt, az agárdiba Zeigmond Elemért, a mőssibe Benkovits Istvánt, a gerjenibe Sinkovits Gézá, a dunaszentgyörgyibe Dömötör Miklóst, a németkéríbe Szalai Györgyöt, a györkönyibe Gangl Ádámot, a nagydoroghibi Szollár Józsefet, a madocsaiba Réber Bélát, a duna kömlődibe Schnepfeld Jánost, a szántóiba Szabó Zoltánt, az értényibe Kauffmann Mórt, a felsőireghibe Busbach Istvánt, a tótkessze Simon Lajost, a pincehelyibe Busbach Jenőt, a regölyibe Kessler Károlyt, a gyulajováncaiba Knesits Istvánt, a kurdiba Dely Gyulát, a szakcsiba Bence Miklóst kineveste és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta; a születési és halálozási anyakönyvek vezetésére asorítkozó hatáskörrel: a sombai kerületbe Willinger Mártont, a kakasdiba Fucsi Györgyöt, az alsónánaiba Szabó Károlyt, a páriba Parcellt Andrást, a kányiba

egy elfacsarodott a szíyem, hogy könyezni kezdte... Az a leány, mikor est észrevette, kinevetett.

— Nem hogy lefeküdnék — mondta — hanem itt komédiát csinál.

Nem tudtam neki szólni. Lefeküdtem, mert másnap korán kellett keínem.

Másnap megmondtam a leánynak, hogy estére csak későre jöhetek meg, mert sürgős munkám van.

Vállát vont, s még csak azt sem mondta, hogy „Adj isten“, mikor távoztam.

Egész nap dolgoztam, mint egy barom. Az a gonosz leány meg felém se nézett. Egy darab kenyeret vettem, az volt ebédem, mindenem.

Ugy éjfél tájban mentem haza. Már messziről láttam, hogy szobánkban még ég a világ. Szinte örültem, hogy tán a leányom vár. Várt ám, de hogyan! Ott feküdt egy uri fiatal ember karjaiban, a ki ölelte, csókolta.

Nekem se kellett több. Hát ez az a nyomorult gazember, ki egy szegény, jóra való ember bűcsületét akarja elrabolni. Mint egy órült rohantam be. Berugtam az ajtót. Nem láttam, nem tudtam, hogy mit csinálók. Csak akkor tértem magamhoz, mikor az a nyomorult összeesett előttem s a leányom sápadtan, remegve kiáltotta a fülemben:

— Gyilkos, te, gyilkos! ...

Leütöttem a nyomorultat. Szerettem volna azt a leányt is lesújtani, de nem bátortottam. Elég volt annak, gondoltam, ennyi is. Hisz most már nem lesz, a kit szeressen, a kivel vétkeszek.

De én mit tegyek. Hisz igaza volt annak a leánynak, — gyilkos lettem, igaz, hogy — ő miatta.

Bántott a lelkiismeret. Remegni kezdtem. Majd iszonyu fájdalom fogott el. Leroskadtam. Az a leány meg csak nézett, de nem mert mozdulni, sem szólni.

Az öreg újra elhallgatott. Egy pohárral leöntött, mintha e keserű óra emlékét akarná eltörölni.

Aztán lassan, szárazon folytatta:

— Gyilkos lettem. De nem voltam gonosz. Följelentettem magam. Elfogtak s tizenötévi rabságra ítéltek. A leányom is ott volt a tárgyaláskor. Tanuskodott ellenem, a tulajdon édes apja ellen.

Leültem a tizenötévet. El is hagytam a rabságot. Bár maradtam volna ott. Most itt vagyok kenyér nélkül, kereset nélkül. Mintha csak a homlokomra volna írva, hogy gyilkoltam, senki se fogad be, mindenki elűz. Hej pedig, de másképp lehetett volna, csak az a leány, az a ... leány ...

Még akart valamit mondani, de egy undort keltő éjjeli társaság vetődött be. Két kiélt, sápadtarcu, vézna fiatalember, kiket

már öreggő tett a sok élvezet, mámor, kéj, karjokban szorítva egy festett képű kibívó tekintetű női alakot. Látszott rajtuk a bor hatása.

Leültek s valamit rendeltek, mikősbő szemtelő társalgást kezdtek ama szerencsétlen, aljas tereméssel. Közbe-közbe durván röhögtek.

Undorodtam e légkörtől. Kiittam boromat s menni készülttem. Előbb azonban az öreggel akartam néhány szót váltani.

Amint rápillantottam, megijedtem. Semei szikrástak, ajka remegett. Hirtelen felugrott s odakiáltott:

— A lányom, — Ilona, — az a nyomorult!

Egyszerre nyilatkozott meg az apai szeretet és a — gyűlölet.

Többet nem tudott szólni, összeesett. Az a nyomorult nő, a leánya, ránésett s társainak gunyosan, ajkbigyesztve mondta:

— Valami órült, bolond lehetett! Jól járt!

\* \* \*

Sietve hagytam el e helyet. De e történetet feledni nem tudom. Igaza volt annak a szegény öregnek mégis:

— Rosszak az emberek; gonosz ez a világ ... Csontos Sándor.

Horváth Imrét, a tengődibe Döme Ferencet és a szakályiba Lehoc Ferencet nevezte ki.

— **(Papválasztás.)** Az alsó baranya-bácsi reform. egyházmegyében lévő Kopácson most volt a papválasztás. Meghívás utján Körösy György eddigi helyettes lelkészt, most haraszi káplánt, jeles és szép hangú szónokot választották meg óriási lelkesedéssel. 301 jogosult választó közül csak nyolc szavazott ellene. Tizenöt évi káplánkodás után igazán méltó jutalmat nyert. A beiktatás folvó hó 23-án lesz. Nagy örömmel és lelkesedéssel várják a hivek új papjukat.

— **(Házasság.)** Steinbach Samu, siklósi kereskedő, holnap (csütörtökön) reggel 8 órakor tartja egybekelését Pécsen, az anyakönyvi hivatalban, Spitzer Arankával. A polgári kötést délelőtt 11 órakor a pécsi izraelita templomban a frigy ünnepélyes megáldása követi.

— **(Miklós Pista levele.)** A mai postával kaptunk egy érdekes levelet Miklós Pistától, az Amerikába költözött volt pécsi ügyvédől, a melyben a Köszl-féle robbanás felől tudakozódik és sorra kérdezősködik névszerint is megnevezett pécsi ismerősei felől, vajjon nem történt-e a katasztrófánál bajuk. Miklós Pista jelenleg Bridgeportban (Connecticut állam) lakik, hol ügynöki irodát tart s „elvéllal mindennemű peres és perenkívüli ügyeket és más megbízásokat Magyarországon. Viszont képvisel európai cégeket megbízhatóan Amerikában, üzleti ügyekben alapos felvilágosítást nyújt.“ Mostani helyzetéről a következőket írja: „Sorsunk ma is küzdelemteljes s napról napra bizonytalan. Sokat nélkülözünk s bizony szellemi munkásnak, intelligens embernek kész veszedelme ez az „Ujvilág.“ Senki se vágyják ide, még ha otthon türehetlen is a helyzete. Vállalkozó tőkepenzes vagy egyszerű kintartó munkás boldogulhat, de hozzám hasonló — ugynevezett intelligenciának itt siralom az élete, kivált ha pénz nélkül jó. De hát én teljesítem kötelességem és kintartok a végsőig — s adok módot a szerencsének megjelenni. Az itt is nagy szerepet játszik, engem még nem ért el. Ha küzdelmeimben célt érhetek, úgy még látjuk egymást, ha pedig jövőmben nincs irgalom, úgy áldjon meg a jó Isten a szeretett hazában. Ezer üdvözlöt Pécsnek, barátainak, ismerőseimnek!“

— **(Himen táblájáról.)** A pécsi városi anyakönyvi hivatal házassálandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Rosenberg Mendl Dávid, isr., Pécs — Frank Hermina özv. Bauer Simonné, isr., Buzsák;

Albrecht Jakab, róm. kath., Szerajevó — Rédei Erzsébet, róm. kath., Pécs;

Puska Pál róm. kath., Pécs — Csepő-rán Katalin róm. kath., Pécs;

Weinberger Lajos, isr., Pécs — Rosenthal Malvin, isr., Pécs;

Rufi János róm. kath., Döbrökös — Müller Julianna özv. Mész Miksáné, róm. kath., Martonfa;

Neuschl János Géza, róm. kath., Pécs — Einfinger (Trummel) Katalin, róm. kath., Pécs.

— **(Sikkasztó cicerone.)** Cecut a Francesco, olasz polgár, Luccinioból eljött Pécsre, abból a célból, hogy itt használt hordókat vásároljon. Vezetőjéül megfogadott valami Kerekes József nevű embert, a kire ma rábizott 5 frtot, hogy az a vasuti állomáshoz a hordókat kiszállító napszámost

azzal fizesse ki. Kerekes József azonban zsebrevágta az öt forintot s a saját céljaira használta fel. A becsapott olasz feljelentette sikkasztó ciceroneját a rendőrségnél, a hol az ügyben folyik a vizsgálat.

— **(Körözött segédjegyző.)** Halva x Géza, okleveles segédjegyző ellen, Drávafokon elkövetett többrendbeli pénzek el-sikkasztása miatt a szigetvári szolgabíróság a körözést elrendelte. A sikkasztó segédjegyző a sikkasztás elkövetése után eltűnt Drávokról s mind a mai napig nem tudták megtalálni. Ezért körözik most, hogy, ha megtalálják, átadják a szigetvári szolgabírósnak. A körözött segédjegyző közép termetű, erős testalkatu, kék szemei és szőke haja s bajusza van. Különös ismertető jele, hogy fején és homlokán több vágási sebhely látható.

— **(Bicikli a mellényzebben.)** Ma hajnalban félhárom órakor a rendőrségre egy szerencsétlen, üldözési mániában szenvedő emberre talált az utcán. Bevezették a rendőrségre, hol egy pillanatban büszkén és boldog mosolygás közt beszélt el, hogy ő olyan biciklit talált fel, melyet ló huz s melyet szét lehet szedni és a mellényzebben lehet hordozni; a másik pillanatban azonban remegve emlegetett holmi üveg madarakat, melyek a fejét körülzárdossák és be akarják csőreikkel verni. Az ügyeletes rendőrbiztos nagy nehezen lecsillapította s átadták családjának a szegény embert.

— **(Az Atletikai Club)** kerékpár alosztálya holnap, Szent-István napján, Noster Jenő menetparancsnok vezetése alatt társas kirándulást rendez Szentlőrincre, esetleg Szigetvárra. Indulás pontban 2 órakor a Bedő-kávéházból.

— **(Megakalposzott leány.)** A Spitzer-féle kaptafagyárban tegnap délelőtt szerencsétlenül járt Csillag Mariska — kit a szerencsétlenség színhelyéről egyenesen a kórházba szállítottak tegnap — állapota mint értesülünk — mai napra annyiban jóra változott, hogy a szerencsétlenül járt leány az éjszakát egész nyugodtan aludta át s fájdalommal kívül lész még nem lépett fel nála. Az orvosok véleménye szerint, ha esetleg agyrázkódást nem szenvedett, a szerencsétlen leány megtartható lesz az életnek. Tegnap délután 5 óra után annyira eszméletlenül volt különben, hogy a rendőrség részéről ki is hallgathatták. Előadása szerint, a szerencsétlenség munkaközben érte, mikor a gép mellett egy szénrakáson állt háttal a gépnek, melynek egy éke kendőjébe akadt s a leányt háromszor megforgatván, úgy szakította le a fejbőrét; arca azonban nem sérült meg s orra is sértetlen maradt. A szerencsétlen leány komoly, jó dolgos leány volt s a munka áldozata lett az őt ért szerencsétlenség folytán.

— **(Nyakig a föld alatt.)** Bruckner Mátyás, ötvenéves, napszámos ember ma homokot ásott az izraelita temető mellett, hogy azt a sorséhszálalába szállítsa. A meg-lasult földtömeg azonban, mintegy két öl magasságból, rázuhant és egész testét magára temette. Csak feje maradt künn a föld alól s ez volt épen a szerencséje, mert legalább segítségért birt kiabálni s a közelben dolgozó mészai munkások segítségére siettek s kiszabadították a rázuhant föld alól. A szerencsétlenül járt ember oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy a városi kórházba kellett szállítani. Most ott ápolják.

Legujabb brilláns-ékszerek u. m. kar-kötők, gyűrűk, fülbevalók, haj-, mell- és nyaktűk, továbbá valódi arany, ezüst urinól órák és lánczok valamint valódiezüst és china ezüst iparművészeti tárgyak és különféle ékszerek igen dúz választékban és igen mérsékelt áron kaphatók Schönwald Imre ékszer-gyáronál Pécsen, Király-u. hatyru épület. Kivánságra fenti cég minden-hová választékot beküld.

Lapunk legközelebbi száma, a holnapi ünnep miatt, pénteken este jelenik meg.

**Bűnügyi tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.**

1896. évi augusztus hó 21 én.

4597. Tóth Mari és társai ellen méhmagzat elhajtása miatt.

4780. Jerger Ferenc ellen lopás miatt.

**A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.†)**

**Az endesi tanító ügye.**

A „Pécsi Napló“ augusztus 15 ki számában „Mennyire terjed a tanító szünideje?“ cím alatt a Draskovich gróf endesi pusztájának ispánja egy levelet közöltetett, a mely azt akarja elhitetni a közönséggel, hogy én — mint a pusztai iskola tanítója — kötelezve voltam az ő irodai munkáját is elvégezni s így az iskolai szünidőben is rendelkezhetik velem.

Mint hogy ez nem felel meg a valóság-nak, a „Pécsi Napló“ szerkesztője pedig helyreigazító válasznak helyt adni nem akar, a tek. Szerkesztő Urhoz fordulok azzal a kérelemmel, hogy következő válasznak becses lapjában helyt adni sziveskedjék:

Én mint endesi tanító 1892. nov. 15 én elfoglaltam a jelzett állomást, mely 20 frt havi fizetésből, egy kis szobás lakásból, a szükséges fűtésből és az ispánnal való étkezésből állt, mely a mai napig is megmaradt. — Az 1893. évi aug. 20-ról kelt grófi megerősítem, illetőleg véglegesítemben a gazdasági teendőimre vonatkozólag csakis ez áll: „A tanítónak bármely termény felezésénél kötelessége leendő a köri ispán urnak segédkezni.“ Tehát e megerősítemben nem az tűnik ki, hogy a cséplésnél reggel 5 órától kezdve egész este 8 ig segédkezzem. I, az, midőn az irodai munkák végzését rám tukmálta, nem-tetszésemet nyilvánítottam, miután erre hivatalos megerősítemben nem köteleztettem. Szabad legyen kérdeznem, hogy a cséplés és az irodai munka végzése is terményfelezéshez tartozik?

Az 1895. évi jan. hó 6-ról kelt grófi új utasítás, csak terheket ró a tanítóra, de semmi nemű fizetés javítást nem tartalmaz, mert a havi 20 frt fizetésen kívül egy árva krajcárt sem kap a tanító. Ugy pedig könnyen lehet a tanító fizetését 504 frtra nyújtani, ha az uradalom annyiba számítja a tanító kosztját, mint neki tetszik. Így tehát nemsokára hallani fogjuk, hogy az endesi tanítói állomás kerek 1000 (ezer) frtot ér, úgy azonban, hogy ebből a tetemes összegből potom 20 frtot kap a tanító havonként. — Ennélfogva ezen utasítást visszautasítottam, mit nem voltam köteles elfogadni, mert ha est az új utasítást elfogadom, úgy alapos

†) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

reménységem lett volna ismét egy újabb rendelkezésre, mely szerint a tanítót becitálják az urasági kastélyba, esetleg az ispán urhoz „Eszceig“-ot sikálni. — Állasom elfoglalásakor a megboldogult Moré N. főtisztet még külön meg is kérdeztem, vajjon a vakációban tartozom-e valamilyen gazdasági munkát végezni? Válasza ez volt: „Barátom, Ön a vakációja fölött szabadon rendelkezhetik.“ Erre nézve elég bizonyíték az, hogy a megboldogult főtiszt idejében — és elődje alatt — sohasem töltöttem Endesen a vakációt. Tessék ezt megcáfolni! Csupán a jelenlegi ispán urnak lenne szüksége egy kis édes kommotizálására. Hogy mialatt a tanító a napszám jegyzék összeállításán este 7—8 órától kezdve egész 10—11-ig izzad, az alatt az ispán ur az asztalnál ülve, a székhez támaszkodva a hosszú száru pipából bodor fűtőket eregethessen? — És az ispán ur azt meri állítani, hogy a tanítás csorbát nem szenvedett? Ha egész május hóban a gyermekeket fölhasználták buzagyomlásra — éppen abban az időben, mikor a tanult ismeretek összefoglalására a legégetőbb szükség van, — még ha a bodzafa alatt hallott volna a paedagógiáról, még akkor is tudnia kellene, hogy a gyermek egy hó alatt többet felejt, mint három hó alatt tanul. Hogy pedig az eredmény mégis kielégítő volt, ez szerinte is az én tulbuzgó munkálkodásomnak tudható be. Ha — szerinte — a gyermekre ugyanaz a hivatás vár, mint szülőire, úgy trágyahordáshoz nincs is szükség iskolára. Ebből kifolyólag — szerinte — nem is annyira tanítóra, hanem inkább segéd gazdászra van szüksége, hogy a látzatnak is elég legyen tőve t. i., hogy a kecske is jóllakják, de még a káposzta is megmaradjon. — Szegény uradalmi tanítók-ból most már botos ispánokat szeretnének faragni a tisztelt gazdatisztek kényelmükre! A tanító, meg az iskola ugyanis csak szálla

az uradalmak szemében, elhordatnák a harmadik határra — csak lehetne, ha a törvénynyel csak úgy könnyen bánhatnának el. Igen, ha a gyermekek fejről gyapjút lehetne nyírni, úgy több gondot fordítanának a szegény cseléd-gyermekek tanítására, mit kénytelen-kelletlen ugyanis csak az iskolai főhatóság nyomására szoktak megtenni. — Befejezésül nagy hangon állítja, hogy nekem tanácsadóm, segítőm és szívélyes gazdám volt. Ezeket sorban visszautasítom, mert sem tanácsára, sem segítségére egyáltalában nem volt. Kosztot adni az uradalom részéről volt kötelezve és így gazdája csak cselédjének lehetett s nem nekem. Azon megjegyzésére pedig, hogy a közélet terén számtalanszor tapasztalt félmivelt embernek nevez, cáfolatul a saját névalírásával is hitelesített bizonyítványom tanuskodik, mely a következőképp szóról-szóra így hangzik: „A társadalmi élet terén is mint művelt, szolid fiatal ember általános becsülésben részesült.“ Tehát ezzel maga magát vastagon hazudtolta meg.

A volt endesi tanító.

## Törvénytörés.

§ A csuzai kincskeresők. Jakab József, csuzai fűszerkereskedő és a felesége, hírt hallván, hogy sógoruk szőleijében a török világ idejéből elásott kincs van, minden áron azon voltak, hogy e kincshez valami uton-módon hozzá juthassanak. Persze ez az ut csakis a babona, a bűbájosság útja lehetett s egy alkalommal valami bűbájos híreben álló emberrel meg is próbáltatták a rejtett kincs felvételét. Bele került ez nekik 15 forintba, de bizony a „rejtett kincs“ tovább is — rejtve maradt.

Egy alkalommal — e hiábavolt kincskeresés után — bevetődött Jakabék boltjába Szász János, históriaíró ember. Jakabné — látván rajta, hogy sok földet bejárt — megmondta neki, hogy milyen emberre volna szükségük. Szász János erre kijelentette, hogy annál könnyebb sincs.

— Én is meg tudom találni a kincset, mert hét foggal jöttem a világra. Hanem én csak a láb vagyok; van egy társam, az a fej, majd azt elhivom s akkor meglesz a rejtett kincs!

Pár nap múlva csakugyan megjelent Szász János Jakabéknál egy fiatalemberrel. Akit Táltos Istvánnak mutatott be, Jakab kivette őket a szőlőbe s itt Táltos Pista egy ásót belevágott a földbe s arról pár csillogó pénzdarábot potyogtatván le, így szólt:

— Itt a kincs. De hagyjuk, mert kitör a bika, a melyik rajta fekszik.

Hát visszamentek Jakabékhoz. Ott már várta őket a jó vacsora s mikor azt bekebelezték, elkezdtek tárgyalni a kincsfelvévés ügyét. Táltos Pista mindenek előtt asszal rukkolt ki, hogy a kincsen fekvő bikát csakis úgy lehet a kincsről elkergetni, ha annyi forintot ásnak le a földbe a számára, a hány napja van az esztendőnek, vagyis háromszáthatvanötöt. Ennyi pénzök azonban nem volt Jakabéknak s ezért a kincsfelvétel elmaradt. Pár nap múlva összehozta a 365 frtot Jakab József s ekkor megjelentek nála ismét Szász János és Táltos Pista. A pénzt aztán Táltos Pista Jakab szemé előtt beletette egy vadon natuj fazékba s mielőtt lekötötte volna, kiküldte a boltba Szász Jánost, hogy keressen elő az ott levő portékájukból egy „Kristóf-imádság“ ot, a mit a pénz felett el kell imádkozni. Szász János készakarva sokáig kereste a bűvös imádságot s utána küldte Táltos

A grófnő nem felelt, de zavara sokkal ékebben válaszolt.

Elmult két rövid nap, mialatt Cecilia tartózkodás nélkül mutatta Caselli irányában nagy szerelmét és a szokottnál szomorubb volt. A harmadik nap reggelén megérkezett a fiatal Di Cardiana marchese, kit Emmánuel gróf nagy örömmel fogadott.

Szép csinos fiatal ember volt, tökéletes dandy, a ki ropogtatta az r-et és selypítette az s-et a vele hasonlított szokása szerint s csupa büszkeség volt a férfiak és előzékenység a nők irányában. Egy lovasszal s két lóval érkezett a Villa Cervia kastélyba, megállapodott a d... i vendéglőnél, mert ott volt bevárandó málhás kocsiját. Annyiféle cók-mókot cipelt magával, mintha angol utasó lett volna.

Cecilia grófnőre az efféle emberek nem tetek nagy hatást; azért dacára piperkőcségének, vagy meglehet, hogy éppen azért, tartózkodó volt irányában, természetesen addig a határig, a meddig az ő rangbelijének szokása megengedte.

Hanem ettől a naptól kezdve isten veletek mezei séták, vig csevegések ideje. De nem is nagyon mondhatni, hogy Calisto most már vágyott volna utánok.

A szép álmok egyszerre szétfosszlottak. Isgatottan járkált a gyalogutakon, megannyi édes emléken, s nem lelte többé gyönyörét az ég derűjében, vagy a mezők zöldjében. Gyötrelmes volt rá nézve, ha a földről felpillantott, és egy dombnál befordulva feltűnt előtte a Villa Cervia két cifra tornya. Hiába keresett ilyenkor megnyugvást fájdalmára.

tudtam s később, mikor szerelmének kezdetét és katasztrófáját is meghallottam, minden szükséges szál a kezemben volt.

Elmult a tavasz. Május hava szép sőt mesbe öltöztette a vidéket, a nap egész szinompáját s langyos levegőt árasztott alá — mikor egy olyan felhőcske, melyről már fértőbb szóltam, aszernyi szor, párától terhesülve viharfelhővé dussadt fel Calisto feje fölött.

A d... i postás a mindennapi ujsággal együtt egy levelet hozott Turinból kelteve a grófnak, melyet a kifogástalan gavallér nagy figyelemmel olvasott keresztül.

Egy barátja, az öreg Di Cardiana marchese, udvari kamarás írta, kivel már régóta nem váltott levelet; mert Emmánuel gróf és az öreg marchese nézetei nem mindenben egyestek meg.

Asz öreg Di Cardiana marchese, mikor a magára vonatkozókat előadta, husszonhat éves fiának látogatását jelenté, kinek a házasság nagy jót tett volna. Asz ifju henye életet élt s az uszorások nagyon könnyen adtak neki kölcsönt; azért atyja, ki valami szászker lírát fizetett már érte, megházasítására gondolt. S nem talált volna jobb leányt, mint öreg barátját, ki atyja netaláni halálakor hétszázszáz lírát less nyerendő, ha ugyan nem többet.

„Elküldöm hozzád a fiut — mondá a levél — ha oda érkezik, látni fogod, hogy méltó-e leányodhoz, kiről oly csudálkozva beszélnék. Ha nem less kedvedre, ird meg őssintén; fiam semmit sem tud róla,

Pista Jakab Józsefet is. Jakab csak egy pillanatra nézett ki Szász után, de a Táltosnak ez is elég volt, hogy a fehér vászonba csomagolt 365 frtot zsebre vágja és egy másik ugyanolyan csomagot tegyen a faszékba, melyben azonban csak rossz papirdarabok voltak. Mikor Jakab visszafordult, nyugodtan látta, hogy a csomag ott van a bögrében, a meiyet aztán egy fedővel lefedték, ruhával lekötözték és Jakab pecsétjével őt helyen lepecsételték. Így elkészülvén, a Táltos megmondta Jakabnak, hogy a bögrét 14 napig a feje alatt tartsa alvás közben, mindennap három miatyánkot, három üdvözlést és három hissekegyet imádkozzék el felette s minden szerdán és szombaton este gyertyát égessen mellette. Tizenegyz nap mulva menjen ki a szőlőbe, ott az ismert helyen ássa le és éjfélkor felvetődik egy láda arany és két láda ezüst pénz.

Jakabék hálálkodva vették a derék emberek tanácsát, kik penzt sem kívántak tőlük, csak azt, hogy ha feléjük jönnek máskor is, hát lássák vendégszeretettel őket. Táltos Pista rábeszélésére engedett csak Jakab a próbának; de engedhetett is, mikor a Táltos egész éjjel a szentírást oitálta s elmondta, hogy már többeket segített ő így gazdagságra.

Igy véget érven a dolguk, a két ember azt mondta Jakabnak, hogy a pénzes bögre tetejét még meg is kell kenni — csukamájolajjal. Amit hogy hol vegyen, Mohácsra kocsin; ott megvette a csukamájolajat s egy forintot adván Szász Jánosnak, elváltak tőle a bűbajosok, azzal az ígérettel, hogy 14 nap mulva visszajönnek. Mikor Jakab hazaért, elővette a ládából — hová a felesége elől, félvén az asszonyi kíváncsiságtól, bezáratták vele, mikor elmentek —

a bögrét s úgy tett azzal, a mint parancsolva volt.

És eljött a tizennegyedik nap, de Táltos és társa bizony — nem jöttek el. Ez szegyet ütött Jakabék fejébe, a bögrét felbontták és akkor látták, hogy meg vannak csalva, a 365 frtnak hült helye van.

Jakab József szégyelte a dolgot nagyon s csak hetek mulva tett jelentést a csendőrségnek s ez aztán Szász Jánost elfogta, de a Táltos Pistát még ma sem tudja senki, hol van.

Szász János ellen ma tartotta meg a pécsi kir. törvényszék csalás büntette miatt a végtárgyalást, melyen a panaszos Jakab József és egyetlen tanukép a felesége volt jelen. A végtárgyalás rengeteg okot adott a derűtségre s a fegyveres őrrrel háta megett álló Szász János valóban bebizonyította azt, hogy olyan körmönfont észjárásu, hogy könnyen befonhat olyan egyszerű és pénzsovár házaspárt, mint Jakabék. Vádlott Tolnámegyében Mészán, a simontornyai járásban született; özvegy és ponyvatermék áruló s maga is irt ponyvafüzetet „az pógári házasságról”. Előadja az egész csalási históriát folyékonyan; azt azonban nem tudja, hogy Táltos Pista a pénzt mikor lopta ki a bögréből s ő azt a pénzt nem is látta. Mohácsra adott neki Táltos 30 frtot, azt mondván, hogy Jakab 60 frttal megajándékozta. Ezt a 30 frtot ő el is tette s ekkor elvált Táltostól és nem látta többé soha. Csak — mint história árulót — ismeri, igazi nevét és illetőségi helyét sem tudja. Ő mossa a kezét mindentől s még Jakabékat okolja, hogy minek ültek fel annak az ismeretlen embernek, már mint Táltos Pistának.

A végtárgyalás adatai nyomán, Nagy Géza dr. vád és Áronffy Rókus dr. védőbeszéde után, a kir. törvényszék vádlot

at két évi börtönrre ítélte. Az ítéletben a vádlott, védő és a kir. ügyész is megnyugodván, az elítélt átadatott az ügyészságnak büntetése kiállása végett.

## TÁVIRATOK.

— **Katholikus egyesületek kongresszusa.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A katolikus egyesületek kongresszusi nagygyűlését a kiállítási ünnepélyek csarnokában ma tartották meg. Esterházy Miklós Moric gróf megnyitván a nagygyűlést, felolvasta a pápa áldását, melyet Rampolla bíboros utján, a kongresszus tagjaira küldött, majd Vaszary Kolos hercegprimás levelét. A hercegprimás a levélben megköszöni a kongresszus diszelnökségét, de gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg személyesen a nagygyűlésen. Szólván a katholicizmus szolgálatairól ezer éven keresztül, levelét a nagygyűlésre küldött áldással fejezi be. A nagygyűlésen dr. Wolafka Nándor, Hummer Nándor, Apponyi Géza gróf és Rakovszky István beszámoltak a kongresszus szakosztályainak üléseiről és ezzel a nagygyűlés véget ért.

— **Hivatalos helyreigazítás.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A pécsi „Fremdenblatt” helyreigazítólag közli, hogy Kriehammer báró közhadügyminiszter, nem a Szent-István rendet, hanem Lipót rend nagy keresztjét kapta.

egyszerűen vissza fog hozzám térni. Mi azért jó és őszinte barátok fogunk maradni, mint eddig.”

Di Cardiana marchese négy vagy ötszörös milliomos volt. A legelő piemonti családok közé tartozott s nagyon dicsekedett egy őseivel, ki Rhodus szigetén járt savoyai Amadeoval. (Mellesleg megjegyzem, hogy Amadeo sohasem volt Rhodusban.) Azután nem lehetett tagadni, hogy kitűnő parthi volt, kivált ha még művelt ifju is volt, a min nem lehetett kételkedni, lévén ő egy Cardiana.

Mind ezek szegyet ütöttek Emmánuel gróf fejébe. De ki is lett volna Cecilia férje, míg e hegyek között elzárva él? Jobb megragadni azonnal ezt a szép alkalmat, mely marchesei koronával és két millió osztályrészszel kínálkozik.

Az elhatározás kész volt Emmánuel gróf lelkében. Felpillantott a levélről s Cecilia felé fordulva, ki a zongora mellett ült, míg Calisto az ujságot futotta végig, jelenté neki a fiatal Di Cardiana marchese jöttét, a ki neki anyai ágról rokona is. A Langheban akarja a nyarat tölteni.

Cecilia elhalványodott s elborult szemei Calistot keresték. Calisto sápadt volt, mint a halál.

Emmánuel gróf nem vette észre ezt a pillantást; a lapot, melyet Calisto az asztalra ejtett, elvette s egy mellékfolyosón eltávozott, hogy szokása szerint háborítatlanul olvasson.

— Cecilia! — kiáltott az ifju, — alig fékezve érzelmeit, mikor a gróf eltávozott; — ez az ember lesz a maga férje! . . .

— Istenem! ne gondoljon ilyen messze! — felelt a

grófnő a nélkül hogy furcsának vagy visszatetszőnek tetszett volna neki, hogy Calisto őt először szólítja nevén. — Eljön. Hát legyen. Azon az uton melyen jön, vissza is mehet.

— Bárcsak úgy volna! De látja vannak olyan előérzetek, melyek ritkán csálnak.

— Miért mondja ezt? — kérdezé Cecilia jobban megijedve, mintsem látszani akart.

Félelme nagyon is azonos volt az ifjuéval. Mit akarhatott ez a fiatal Di Cardiana marchese, mikor sohasem volt róla szó? Miért tolokodik ismeretlen létére e mezei idyll közé, mikor nincs más oka rá, mint az, hogy tehetetlen atyja üdvözlését hozza, ki szintén ismeretlen volt a két fiatal előtt, mert a gróf sohasem hozta őt szóba?

— Miért mondta hát ezt nekem? — kérdezé a megrémült Cecilia, de nem azért, hogy feleletet nyerjen; mert az igazi egyedül lehetséges feleletet megsugta már neki saját érzete.

— Miért? — felelé Calisto. — Sőt én szeretném öntől azt kérdezni, ó Cecilia, hogy miért jöttem erre a helyre, a melyet többé sohasem fogok látni?

Ezzel végig simított homlokán, mintha szét akarta volna nyomni, hogy a bent háborgó lázas gondolatoknak szabad folyást engedjen. A leányka némán, szomorúan nézett rá.

— Ó, bocsásson meg! — felelé Calisto. — Nem tudom, mit feleljek saját magamnak; fájdalmam nem fejezi ki hiven gondolataimat. De történjék bármi is velem, nem ismerkedtem-e meg önökkel? nem élveztem-e egy évig a boldogság üdvét?

**A kertészeti kiállítás.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A kertészeti kiállítást Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter ma az időleges kiállítók csarnokában megnyitotta. Megnyitó beszédében kijelentette, hogy meglepő a kiállítás szépsége, dacára a rossz gazdasági viszonyoknak. Buzdította a gazdákat a további buzgó munkálkodásra. A megnyitás utáni dezsónén Bánffy miniszterelnök is megjelent s a kiállítók egy pompás virágbokrétaival lepték meg.

**A nápolyi herceg eljegyzése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Cettinijében a nápolyi hercegnek Helena hercegné asszonynyal történt eljegyzésének kihirdetése után a székesegyházban ünnepélyes istentiszteletet tartottak. A város tegnap este fényesen ki volt világítva és impozáns fáklyásmenetet tartottak.

**Vak tüzi lárma a kiállításban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ma délelőtt a kiállításban az a rémhír terjedt el, hogy a főváros pavilonja ég. A tűzoltók azonnal kivonultak és óriási izgalom keletkezett. Az egész eset azonban csak vaklármának bizonyult. Nem volt tűz sehol; a fővárosi pavillon tetején dolgozó munkások véletlenül megérintették a tűzjelző drótot s ebből keletkezett az egész vak tűzilárma.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő  
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC  
TAIZS JÓZSEF  
kiadó.



11175. sz.  
tkv. 1896.

## Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár végrehajtónak, Mundbrod Flóriánné, úgy is mint kk. gyermekei gyámja végrehajtást szenvedők ellen 1100 forint tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Pécsvárad határában fekvő, a pécsvárad 446. sz. tjkvben felvett I. 1307. 3415. és 1310. hh. fekvőségek haszonélvezetére, úgy a 414. sz. malomház, mint felülépitményre 416 forint becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi szeptember hó 5-ik napján d. e. 10 órakor Pécsvárad községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 41 forint 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál 1896. évi május hó 28-án.

Lukrits István  
kir. táblai bíró.

10793. sz.  
tkvi 1896.

## Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Ackermann Éva férj. Hofekker Ferencné végrehajtónak, Ackermann János végrehajtást szenvedő ellen 500 forint tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsvárad kir. járásbírósa területén levő, Kátoly község határában fekvő és betétszerkesztés folytán a kátolyi 33. sz. tjkvból alakult 61. sz. betétben felvett I. 1—41. sorsz. ingatlanokból Ackermann Jánost B. 1. alatt illető felerészre 1378 forint becsárban, mint kikiáltási árban, az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi szeptember hó 2. napján d. e. 10 órakor Kátoly községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 137 forint 80 krt készpénzben, vagy az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsett, a kir. törvényszék tkvi osztályánál 1896. évi május hó 25. napján.

Lukrics István  
kir. táblai bíró.

# Csukás Zoltán épület-, horgany- és diszmű-bádogos

Pécsett, király-utca 28. szám, a „pánczéloshoz”

ajánlja saját készítményű

erős fürdőkádjaikat

legjobb szerkezetű

jégszekrényeit,

szagtalan

angol elosztók felállítását,

nagy választéku

konyhaberendezéseit,

tető és torony fedések,

tető csatornák

és ezek ornamentikai munkák,

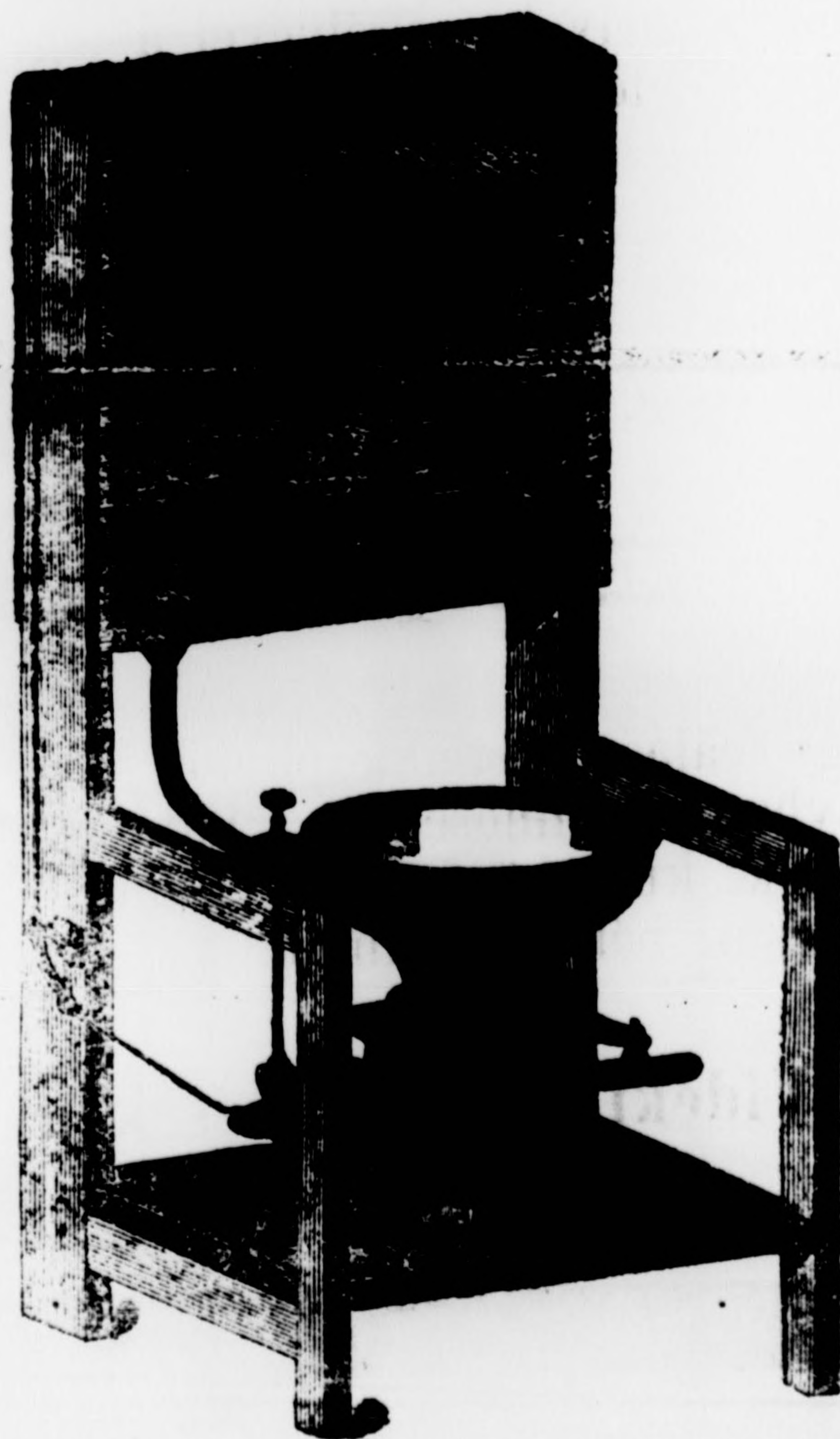
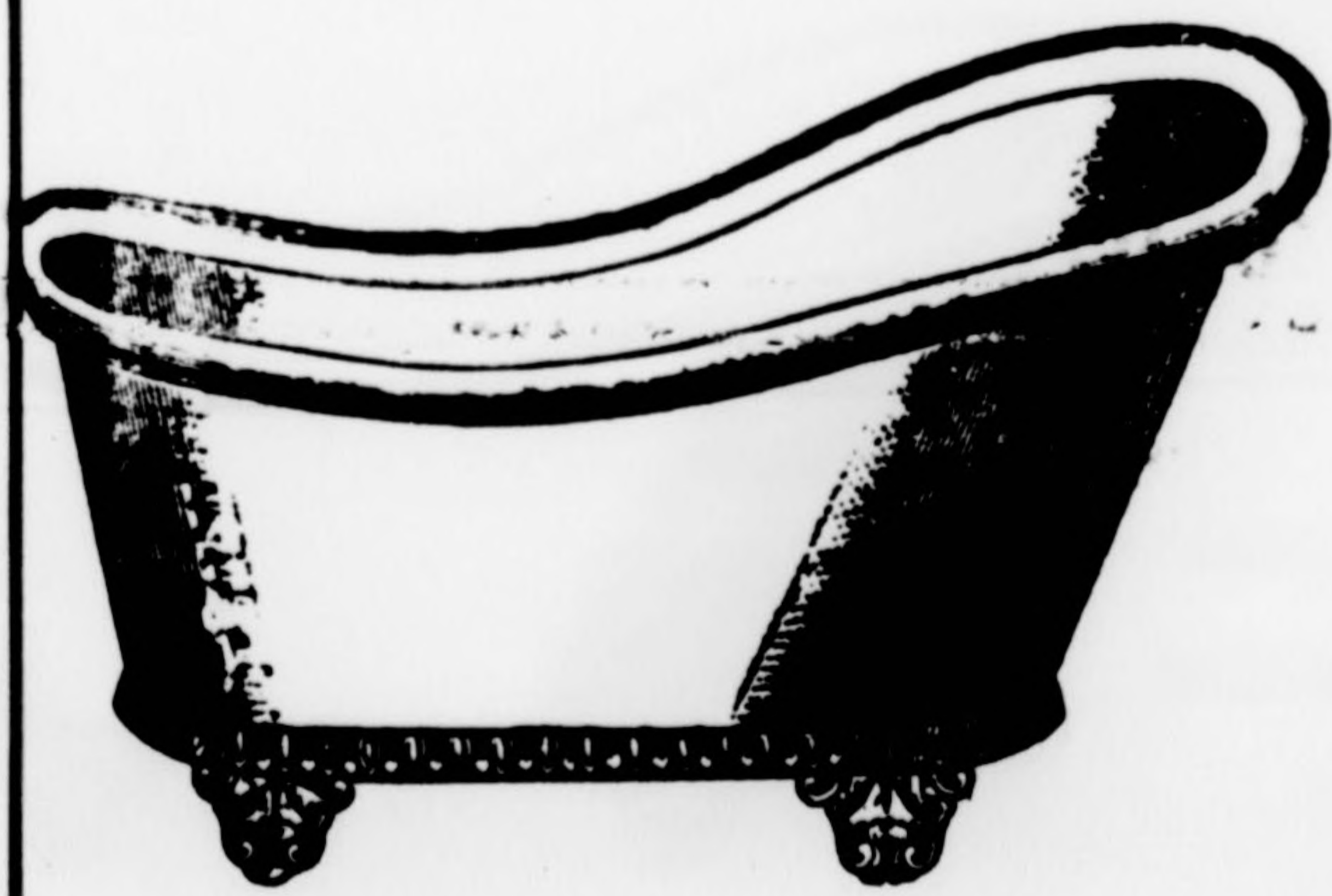
csatorna javítások

és

festések

a legolcsóbb árak mellett elvállaltatnak.

Fürdőkádokról, háztartási és teljes konyha-berendezési cikkekről kívánatra képes árjegyzék ingyen és bérmentve.



# TAIZS JÓZSEF

## Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

## könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

## könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfűző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

## Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papí és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

## Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobozokban, írotollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehérneműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle cikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.